

PROJEKT

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY MNISZKÓW
z dnia**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków
na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 1005), art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447) Rada Gminy Mniszków uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mniszków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MNISZKÓW NA LATA 2022-2024

Wstęp

We współczesnym świecie sprawy rodziny, jej zadania oraz rola nabierają coraz większego znaczenia. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym ogromną rolę odgrywają wzajemne relacje między jej członkami. Rodzina ma wpływ na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Pozytywne wpływy wychowania w rodzinie są związane z wyznawanymi, pielęgnowanymi w rodzinie wartościami, pełnionymi w niej rolami oraz wzorcami wzajemnego komunikowania się.

W rodzinie zaspokajane są wielorakie potrzeby jej członków. Dla dzieci rodzina stanowi naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, w którym poprzez właściwe oddziaływanie stymulowany jest rozwój i kształtowana jest tożsamość młodego człowieka. Niezmiernie istotne jest, aby rodziny zapewniały dzieciom przestrzeń do prawidłowego rozwoju. Każdy rodzic napotyka na trudności w procesie wychowania dzieci. Problemy te mają zróżnicowany charakter i natężenie.

Z pewnością obecnie rodzina jest trudniejszym projektem na życie ze względu na łatwość rozpadu w sytuacji, gdy związek nie do końca satysfakcjonuje partnerów. Może być nadal projektem na całe życie, ale potrzebne są umiejętności rozwiązywania problemów, prowadzenia dialogu, spostrzegania drugiego człowieka i jego potrzeb, wspólna praca osób nad utrzymaniem związku. Rodzina nadal ma ogromne znaczenie w przekazie wartości, kształtowanie potomstwa i budowanie zaplecza dla kolejnego pokolenia, w byciu podstawą dla poczucia bezpieczeństwa i przynależności. Nie uległy zmianie zadania stawiane przed rodziną, są one nawet w obecnych czasach jeszcze bardziej potrzebne i ważne.

Rodzina stanowi integralny i niezmiernie ważny element każdego społeczeństwa. Zmieniające się warunki społeczno-ekonomiczne wywierają silny wpływ na zmianę jej funkcjonowania i na dominujące wartości. Zmiany warunków życia wpływają na jednostki – na ich oczekiwania, potrzeby, poglądy, styl życia, stosunek do samych siebie. Wszystkie gwałtowne zmiany wywierają częściej niekorzystny wpływ na rodzinę. Jeśli funkcjonowanie rodzin, ich kondycja ekonomiczna i społeczna pogarsza się, odbija się to ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno poszczególnych rodzin jak i lokalnego społeczeństwa. Dlatego w interesie gminy leży tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju i życia rodziny. Rodziny w swym społecznym i psychospołecznym funkcjonowaniu nie zastąpi żadna instytucja. Dlatego czymś naturalnym jest potrzeba ochrony i wspierania rodzin, które znalazły się w kryzysie czy to ekonomicznym czy też społecznym.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Działania powinny koncentrować się na wspomaganie osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności

opiekuńczo-wychowawczych oraz zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 zwany dalej Programem jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2019-2021, w związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447). Istotnym elementem Programu jest podejmowanie przez gminę działań na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby stworzyć optymalne warunki do opieki i wychowywania dzieci w rodzinie naturalnej niezbędna jest współpraca instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych wspierających rodzinę w sytuacji kryzysu. Dzięki temu oraz przy aktywnej współpracy rodziny założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają szansę zostać zrealizowane.

I. Podstawa prawna

Podstawą prawną do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 są następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.);
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.);
- 6) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

II. Diagnoza środowiska lokalnego

Gmina Mniszków jest gminą wiejską zlokalizowaną w powiecie opoczyńskim, w północno-wschodniej części województwa łódzkiego. Od północy graniczy z Gminą Tomaszów Mazowiecki, od wschodu z Gminą Sławno, od południa z Gminą Paradyż i z Gminą Aleksandrów, od zachodu z Gminą Sulejów. Gminę Mniszków według stanu na dzień 31.12.2021 r. zamieszkiwało 4.707 mieszkańców, w tym 971 osób poniżej 18 roku życia.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny, bądź też jakość życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Jej celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób

i rodzin. Pomoc społeczna ma także na celu umożliwienie osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób i rodzin objętych pomocą społeczną.

	2018	2019	2020	2021
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	188	173	106	94
Liczba rodzin	129	128	76	76
Liczba osób w rodzinach	339	294	153	142

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Elementem mającym wpływ na zmniejszenie się liczby rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, oprócz zmian na rynku pracy, jest również realizacja od 1 kwietnia 2016 r. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (świadczenie wychowawcze). Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie objął pomocą społeczną następujące typy rodzin:

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	88	171
o liczbie osób		
1	58	58
2	8	16
3	2	6
4	10	40
5	9	45
6 i więcej	1	6
w tym rodziny z dziećmi ogółem	23	104
o liczbie dzieci		
1	4	12
2	9	37
3	7	38
4	3	17
5	0	0
6	0	0
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem	9	35
o liczbie dzieci		
1	2	4
2	2	8
3	3	13
4 i więcej	2	10

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Jak wynika z tabeli, z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie, najczęściej korzystają osoby samotne, dalej rodziny czteroosobowe, pięcioosobowe i dwuosobowe. Najwięcej korzystają rodziny z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności rodziny z trojgiem dzieci oraz z jednym dzieckiem.

W latach 2018-2021 najczęstszymi przyczynami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie.

Powody przyznania pomocy - liczba rodzin.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			
	2018	2019	2020	2021
ubóstwo	78	68	34	35
sieroctwo	0	0	0	0
bezdomność	0	0	1	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	14	16	9	5
w tym wielodzietność	12	13	7	5
bezrobocie	22	23	13	17
niepełnosprawność	37	38	26	23
długotrwała lub ciężka choroba	79	80	54	65
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	9	26	19	27
w tym rodziny niepełne	2	7	6	5
rodziny wielodzietne	2	1	1	3
przemoc w rodzinie	3	2	1	1
alkoholizm	4	4	0	0
narkomania	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0	1	0
zdarzenie losowe	2	5	3	1

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymane wsparcie, chęci wprowadzenia zmian w swoim życiu. Objęcie rodziny wsparciem asystenta czy przedstawicieli innych instytucji i organizacji pomocowych nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Pracownicy socjalni w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin borykających się z różnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Często problemy występujące w rodzinie zająbiają się i dlatego niełatwo jest określić, który z nich stanowi problem pierwotny. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowane działania.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodziną prowadzona jest głównie w formie usług asystenta rodziny, który może zostać przydzielony rodzinie przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy decyzji sądu rodzinnego. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Opieką asystenta rodziny objęte są 3 rodziny. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Rodziny znajdujące się z trudnej sytuacji materialnej obejmowane są różnymi formami wsparcia zarówno w ramach ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o systemie oświaty, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, sąd postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Z uwagi na wiejski charakter Gminy Mniszków bardzo dużym problemem jest dostęp do wszelkiego rodzaju placówek i poradni specjalistycznych. Taka sytuacja utrudnia rozwiązywanie problemów rodzin.

Edukacja szkolna w Gminie Mniszków prowadzona jest w czterech szkołach podstawowych. Trzy szkoły posiadają własne stołówki szkolne, w których przygotowywane są gorące posiłki. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie realizuje uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023. Program ma na celu zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

III. Zasoby Gminy

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje z terenu gminy opisane poniżej:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie - praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, przyznawanie stypendiów;
- 2) Urząd Gminy w Mniszkowie - przyznawanie wyprawki szkolnej, dowozy uczniów do szkół;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - przeciwdziałanie problemom związanym z nadużywaniem alkoholu;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny - podejmowanie działań wspierających wobec rodzin uwikłanych w przemoc;
- 5) Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Mniszków - działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej;
- 6) Placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków - działalność edukacyjno - wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci;
- 7) Punkty przedszkolne - organizowanie opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym;
- 8) Gminna Biblioteka Publiczna w Mniszkowie – rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, upowszechnianie wiedzy i nauki, rozwój kultury.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT tworzona jest w celu zdefiniowania najważniejszych czynników zewnętrznych (mocne strony, słabe strony) i wewnętrznych (szanse, zagrożenia) w obszarze wsparcia rodziny.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • tradycyjne, na terenie wiejskim, wzajemne wsparcie i pomoc członków rodziny • dostęp do punktów przedszkolnych • realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” • organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych, staży, prac społecznie użytecznych • doświadczenie i zaangażowanie pracowników socjalnych • podnoszenie kwalifikacji zawodowych na kursach i szkoleniach • ulgi dla rodzin wielodzietnych w ramach Karty Dużej Rodziny • wspieranie rodzin przez asystenta rodziny • funkcjonowanie na terenie powiatu Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego	<ul style="list-style-type: none"> • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej • brak mieszkań socjalnych • słabnące więzi rodzinne i sąsiedzkie, zanik tradycyjnego na terenie wiejskim wzajemnego wsparcia, pomocy rodzinnej i sąsiedzkiej • brak jednostek specjalistycznego poradnictwa oraz deficyt usług świadczonych przez specjalistów, takich jak: psycholog, terapeuta, prawnik

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie ogólnokrajowej polityki prorodzinnej • spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej • rozwój infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom socjalnym • wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa • większa otwartość instytucji samorządowych na współpracę z organizacjami pozarządowymi w obszarze wsparcia rodziny • możliwość wyjazdów zagranicznych w celach zarobkowych • rozwój zaplecza rehabilitacyjnego i likwidacja barier	<ul style="list-style-type: none"> • złożoność problemów rodziny • osłabienie więzi rodzinnych poprzez postępujące kulturowe lansowanie konsumpcyjnego stylu życia • osłabienie więzi rodzinnych wynikające z wyjazdów o charakterze zarobkowym – eurosieroctwo • postępująca degradacja wartości rodziny • zanikanie tradycji rodzinnych • brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i spędzaniem przez nie wolnego czasu • wzrost uzależnień zagrażających rodzinie • niekorzystne wzorce zachowań (agresywność) płynące z mediów, internetu, gier komputerowych

V. Cel główny Programu

Rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

VI. Podstawowe cele Programu oraz przewidywane działania

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających umacnianiu rodziny.
2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.
4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających umacnianiu rodziny.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Wspieranie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zjawisk patologicznych w rodzinie (realizacja programów profilaktycznych, zajęcia edukacyjne, pogadanki, akcje informacyjne).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe	2022-2024	liczba zrealizowanych działań profilaktycznych, liczba dzieci objętych działaniami
2. Podniesienie społecznej świadomości o znaczącej roli rodziny poprzez kampanie społeczne, spotkania edukacyjne, rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe	2022-2024	liczba zrealizowanych działań edukacyjnych oraz informacyjnych

3. Promowanie funkcji rodziny wspierającej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie	2022-2024	liczba rodzin wspierających
4. Zapewnienie miejsc dla dzieci w przedszkolach	Urząd Gminy w Mniszkowie, punkty przedszkolne	2022-2024	liczba miejsc w przedszkolach liczba dzieci w przedszkolach
5. Rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, rozwój kultury - organizacja warsztatów, konkursów, zajęć tematycznych, przeglądów artystycznych	Gminna Biblioteka Publiczna w Mniszkowie	2022-2024	liczba organizowanych przedsięwzięć liczba uczestników

2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2024	liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych posiłków w szkole w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2022-2024	liczba dożywianych dzieci i młodzieży, liczba rodzin, które otrzymały pomoc finansową

3. Pomoc udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia (między innymi stypendium szkolne i zasiłek szkolny).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, placówki oświatowe	2022-2024	liczba przyznanych stypendiów szkolnych, liczba przyznanych zasiłków szkolnych
4. Współorganizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorium Oświaty, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2024	liczba uczestników wypoczynku
5. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie	2022-2024	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

3. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2022-2024	liczba monitorowanych rodzin

<p>2. Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>2022-2024</p>	<p>liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej</p>
<p>3. Wspieranie rodzin poprzez przydzielenie asystenta rodziny.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>2022-2024</p>	<p>liczba asystentów rodziny pracujących na rzecz rodzin, liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny</p>
<p>4. Zwiększanie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (pomoc prawna i psychologiczna).</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie – Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego</p>	<p>2022-2024</p>	<p>liczba osób objętych działaniami</p>
<p>5. Zwiększanie skuteczności działań wspierających podejmowanych wobec rodzin uwięzanych w przemoc.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie – Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego</p>	<p>2022-2024</p>	<p>liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba dzieci w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”</p>
<p>6. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do ograniczenia picia, zaś osób uzależnionych do podejmowania leczenia odwykowego.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy w Opcznie,</p>	<p>2022-2024</p>	<p>liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe, liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe przez Sąd</p>

	Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie		
--	---	--	--

4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Pomoc asystenta rodziny kobietom w ciąży powikłanej i ich rodzinom oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2024	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2. Zapewnienie wsparcia w formie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2024	liczba rodzin, którym przyznano jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł

VII. Adresaci Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodziny.

VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;

- 3) zintegrowanie działań podmiotów na rzecz wspierania rodziny;
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 5) wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny;
- 6) przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne do tego jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Powyższe działania zwiększają szansę rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

IX. Finansowanie Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 realizowany będzie według wydatków zawartych w budżecie Gminy Mniszków. Praca z rodziną prowadzona jest głównie w formie usług asystenta rodziny i na realizację zadania zaplanowano w 2022 roku kwotę 12.660,00 zł. Ponadto źródłem finansowania zadań Programu są środki własne z budżetu gminy, dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2022-2024 będzie określana corocznie w uchwale budżetowej.

X. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 będzie koordynowana przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie kolejnych działań oraz dostosowanie dotychczas ustalonych.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Ewaluację można traktować jako ocenę wartości Programu w odniesieniu do wcześniej zdefiniowanych kryteriów i w oparciu o odpowiednie informacje. Tym samym dzięki przeprowadzonej ewaluacji możliwe jest stwierdzenie, czy Program okazał się skuteczny, czy był efektywny oraz czy zostały osiągnięte cele w nim założone.

Monitoring i ewaluacja będzie prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów Programu.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447) kształtuje sferę działań państwa wobec rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które skutkują zagrożeniem lub umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447) do zadań własnych gminy z zakresu wspierania rodziny należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2022-2024 określa kierunki działań w zakresie wspierania rodzin sprzyjające prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu gminy Mniszków. Rodzina w wyniku podjętej z nią pracy powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.